

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

Mgr. Petr Polanský, IČ 40846415
se sídlem Voroněžská 144/20, 460 01 Liberec 1 – Staré Město
zastoupený Mgr. Janem Válkem, advokátem,
se sídlem Vítkova 427/16, 186 00 Praha 8

proti
žalovanému

Ministerstvo spravedlnosti
se sídlem Vyšehradská 427/16, 128 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2023, č. j. MPS-255/2023-ODKA-SEU/8

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2023, č. j. MPS-255/2023-ODKA-SEU/8, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč a to do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jana Válka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce je soudním exekutorem vykonávajícím činnost dle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (dále též jen „exekuční řád“).
2. Žalobce žalobou podle ustanovení § 65 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, napadl rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2023, č. j. MSP-255/2023-ODKA-SEU/8, jehož předmětem bylo podle ust. § 7a exekučního řádu uložení výtky žalobci (dále též jen „**napadené rozhodnutí**“). Žalobce je přesvědčen, že napadené rozhodnutí je nezákonné, jelikož při rozhodování správního orgánu došlo k porušení procesních předpisů, nesprávnému právnímu a skutkovému posouzení, narušení tradičního rozdělení dělby moci a konečně k porušení zásady subsidiarity trestního postihu.
3. Žalobce byl pověřen vedením exekucí sp. zn. 131 EX 446/12, sp. zn. 131 EX 3814/12 a sp. zn. 131 EX 7398/12 (dále též „**předmětné exekuce**“). Tyto exekuce byly vedeny pouze pro vymození příslušenství dotčených pohledávek, kdy jistina těchto pohledávek byla již před zahájením exekučního řízení plně uhrazena, případně oprávněným povinnému v plné výši prominuta.
4. Žalobce měl za to, že došlo k naplnění zákonných předpokladů k zastavení exekuce obsažených v čl. IV bodu 18. až 24. přechodných ustanovení zákona č. 286/2021 Sb., a proto zastavil svými usneseními ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 446/12-159, ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 3814/12-133, a ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 7398/12-116 předmětné exekuce (dále jen jako „**předmětná usnesení**“). Součástí předmětných usneseních byl rovněž výrok o přiznání náhrady nákladů exekuce dle čl. IV bodu 22 přechodných ustanovení, tzn. přiznání náhrady nákladů žalovanému ve výši 1.270,50 Kč. Příslušní exekuční soud tento postup aproboval, a příslušnou náhradu nákladů exekuce žalovanému v měsíci květnu roku 2022 řádně vyplatil. Celkové vyplacená částka ve vztahu k výše zmíněným exekucím činila celkem 3.811,50 Kč. Předmětná usnesení tak s ohledem na výše uvedené skutečnosti nabyla právní moci.
5. Následně ale tento soud změnil právní názor a požádal žalobce o vrácení již vyplacené náhrady nákladů exekuce, tj. částky ve výši 3.811,50 Kč. Žalovaný toto odmítl, s odkazem na pravomocná předmětná usnesení.
6. Posléze byl dne 18. 9. 2023 přípisem č. j. MSP-255/2023-ODKA-SEU/4 dotýčný vyrozuměn žalovaným o tom, že z úřední povinnosti byl zahájen výkon státního dohledu nad jeho postupem v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 131 EX 446/12, 131 EX 3814/12 a 131 EX 7398/12, tj. předmětných exekučních řízeních. Z předmětného dopisu se podává, že k zastavení předmětných exekucí došlo v situaci, kdy: „*pro takový postup nebyly splněny zákonné podmínky, jelikož exekuce byly vedeny pro vymození příslušenství pohledávky ve výši přes 1 500 Kč.*“ Žalobce následně dne 27. 9. 2023 odeslal žalovanému dne 27. 9. 2023 svou reakci spolu s příslušným spisovým materiálem. Následně bylo dne 9. 11. 2023, č. j. MSP-

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

255/2023-ODKA-SEU/8 žalovanému doručeno napadené rozhodnutí, jehož obsahem bylo mj. i udělení předmětné výtky.

7. Žalobce s takovýmto vyřízením své věci nesouhlasil, pročež podal proti napadenému rozhodnutí žalobu.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

8. Žalobce se v první řadě vyjádřil k časovému sledu shora vyličených událostí, kdy je dle něj třeba připomenout, že předmětná usnesení byla žalobcem vydána v březnu roku 2022, tj. necelé 3 měsíce od nabytí účinnosti zákona č. 286/2021 Sb., který možnost zastavovat bagatelní exekuce předmětným způsobem zavedl. K zastavení předmětných exekucí totiž došlo v době, kdy k této problematice neexistovala žádná judikatura, odborná literatura, či další jiné manuály a vodítka.
9. Žalobce tak začátkem roku 2022 seznal, že exekuce vedené pouze pro vymožení příslušenství jistiny nepochybně režimu dle čl. IV bodu 18. až 24. přechodných ustanovení podléhají, a proto tento svůj názor přetavil do své rozhodovací praxe, když předmětné exekuce dle dotčených bodů přechodných ustanovení zastavil. Správnost této praxe následně konkludentně potvrdil mj. i příslušný exekuční okresní soud Brno. Z tohoto důvodu pak tato předmětná usnesení nabyla právní moci a účinnosti a jsou pro účastníky předmětných řízení závazná.
10. Jestliže je na základě těchto usnesení uloženo příslušenému exekučnímu soudu uhradit žalobci na nákladech exekuce určitou částku, je jejich úhrada ze strany příslušeného soudu po právu a bez zrušení či změny předmětného usnesení neexistuje právní důvod pro založení povinnosti žalobce předmětnou náhradu nákladů exekuce soudu vracet. V případě, že by žalobce na výzvu exekučního soudu předmětné peníze vrátil, konal by v rozporu se stále závazným a pravomocným rozhodnutím soudního exekutora.
11. Je tedy dle žalobce naprosto nepřijatelné, aby příslušný exekuční soud, popř. následně žalovaný žádal žalobce, aby jednal v rozporu s obsahem rozhodnutí o zastavení exekuce, které je svou povahou nutno považovat defacto za rozhodnutí soudního orgánu. Žalobce proto považuje za naprosto absurdní, aby byl trestán za (domnělé) pochybení příslušného exekučního soudu. Jestliže příslušný exekuční soud považoval předmětná usnesení za nesprávná, či nezákonná, měl proti těmto sám brojit. Jedná se pouze o chybu tohoto soudu, jestliže tak v příslušné lhůtě neučinil. V opačném případě je soud povinen toto rozhodnutí, resp. předmětná usnesení, respektovat.
12. Žalobce je též přesvědčen, že je naprosto nepřijatelné, aby žalovaný konstatoval věcnou nesprávnost pravomocného rozhodnutí a v důsledku zjištěné údajné nesprávnosti tohoto rozhodnutí (předmětných usnesení) potrestal žalovaného za jeho jednání učiněné v souladu právě s tímto rozhodnutím. Takovým přístupem je žalobce doslova nucen k jednání, které by bylo v přímém rozporu s dotčeným pravomocným rozhodnutím, které je dle žalobce vlastně výkonem moci soudní, byť vydané exekutorem.
13. Žalobce se s ohledem na uvedené domnívá, že nikterak nepochybil, když odmítnul příslušenému soudu vyplacené náhrady nákladů exekuce vrátit. Na tomto svém názoru setrvává zejména s ohledem na skutečnost, že zde stále existují závazná usnesení o zastavení předmětných exekucí, která příslušný exekuční soud k uhrazení nákladů exekuce zavazují

(když je tento nijak nenapadnul), resp. že zde neexistuje žádný jiný právní důvod odůvodňující vrácení předmětných náhrad.

14. Následně žalobce uvádí, že výklad příslušných přechodných ustanovení je do dnešních dnů více než nejasný, když ani ze strany příslušných exekučních soudů nejsou podobné případy řešeny obdobně, ba ani jednotlivé senáty příslušných odvolacích soudů nerozhodují tyto věci identicky. Žalovaný dle něj argumentuje převážně rozhodnutím Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2023, čj. 131 EX 4172/12-156, ve kterém ale podle žalobce samotný městský soud uznává, že v souvislosti s příslušnými přechodnými ustanoveními existuje vícero právních výkladů. V návaznosti na to žalobce uvádí několik rozhodnutí odvolacích soudů, které dle něj naprosto identické situace posuzují zcela odlišně od žalovaným zmíněného usnesení Městského soudu v Praze (např. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 5. 2023, č. j. 21 Co 64/2023-154 nebo usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2023, čj. 69 Co 77/2023-139).
15. Žalobce se v této situaci nemůže smířit s jednáním žalovaného, který si pro dle jeho přesvědčení účely udělení výtky slepě vybralo usnesení, které svou povahu přesně vyhovovalo zadanému účelu a již nadále nereflektovalo argumenty žalobce, které jim tento v předmětné věci předkládal.
16. Žalobce je též přesvědčen, že argumentace Stanoviskem ministerstva spravedlnosti, jak činí žalovaný, je naprosto nepřiléhavá, když předmětem sporu není otázka, jakým způsobem by mělo dojít k navrácení neoprávněně vyplacené náhrady nákladů exekuce, ale otázka, zda lze za bagatelní exekuce rovněž považovat takové exekuce, jejichž předmětem je vymožení pouze příslušenství jistiny, tzn. zda byla žalobci předmětná odměna vyplacena oprávněně, či nikoliv. Žalobce si je vědom skutečnosti, že v případě, kdyby mu byla předmětná náhrada nákladů exekuce vyplacena neoprávněně, byl by tuto povinen příslušnému exekučnímu soudu vrátit. Ostatně toto zmínili i ve svém přípisě Okresnímu soudu Brno-venkov ze dne 27. 11. 2023. S ohledem na uvedené se však žalobce stále domnívá, že mu předmětná náhrada nákladů exekuce byla vyplacena po právu a není tedy žádného důvodu k tomu, aby byl za tuto skutečnost trestán jakoukoliv výtkou Ministerstva spravedlnosti.
17. Žalobce následně podává svůj právní výklad (teleologický, komparativní a jazykový) čl. IV, resp. bodů 18–22 přechodných ustanoveních příslušného zákona, přičemž uvádí, že dle jeho přesvědčení sledoval zákonodárce cíl zastavení co největší počtu „marných“ exekucí, které byly vedeny pro bagatelní dluhy, přičemž s tímto záměrem zcela evidentně koresponduje i zastavování exekucí s nulovou jistinou, vedených toliko pro příslušenství pohledávky. Za této situace se pak domnívá, že jeho zastavení předmětných exekucí bylo v souladu s právem.
18. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno.
19. Žalovaný ve vyjádření předně zdůrazňuje, že k zastavení bezvýsledných exekucí bez ohledu na výši vymáhané pohledávky slouží nosná úprava v § 55 odst. 7 až 13 exekučního řádu, která je dle bodu 11. přechodných ustanovení aplikována od 1. 1. 2023.
20. Dále k námitce žalobce založené na názoru, že nezastavením exekuce by byl povinný jejím dalším vedením poškozen, neboť není přijatelné a logicky odůvodnitelné, aby povinný, který před zahájením exekuce uhradil dlužnou jistinu či kterému oprávněný dlužnou jistinu odpustil či ji z nějakého důvodu exekučně nevymáhá a vůči kterému byla exekuce vedena toliko například pro náklady nalézacího řízení, byl v horším postavení než jiný

povinný, který na jistinu dále dluží bagatelní částku do 1 500 Kč, žalovaný uvádí, že podle § 2 odst. 1 exekučního řádu platí, že „*exekutor vykonává exekuční činnost nezávisle. Při výkonu exekuční činnosti je vázán jen Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení.*“ Z uvedeného je dle žalovaného zřejmé, že žalobci nepřísluší možnost neaplikovat konkrétní právní předpis, resp. aplikovat jej i v případech, na které tento právní předpis zjevně nedopadá, dojde-li k závěru, že není všeobecně spravedlivý.

21. Žalovaný dále uvádí, že jedním z předpokladů pro postup podle čl. IV bodu 18. až 24. přechodných ustanovení je zcela nepochybně bagatelnost vymáhané pohledávky, jejíž výše je určena maximální částkou 1 500 Kč. Není přitom rozhodné, zda je touto pohledávkou jistina, kdy se k výši jejího příslušenství nepřihlíží, či samostatně vymáhané příslušenství. Přitom v předmětných exekučních řízeních byly dle přesvědčení žalovaného vymáhány částky vyšší.
22. Pokud jde o námitky stran Stanoviska ministerstva k bagatelním exekucím, žalovaný uvádí, že vycházelo z poznatků, jež získal ve druhé polovině roku 2022, o tom, že někteří soudní exekutoři zastavili exekuce dle právní úpravy obsažené v čl. IV bodu 18. až 24. přechodných ustanovení, přestože k tomuto postupu v řízení nebyly naplněny všechny zákonem požadované podmínky, a neoprávněně si v usnesení o zastavení exekuce přiznali paušální náhradu nákladů exekuce dle čl. IV bodu 22. přechodných ustanovení ve výši 1 270,50 Kč vč. DPH. V některých případech byla ze strany exekučních soudů podána odvolání a výrok o náhradě nákladů exekuce byl zrušen odvolacím soudem, nicméně v jiných případech byla odvolání podaná exekučními soudy odmítnuta. Z poznatků z dohledové činnosti žalovaného tak vyplynulo, že praxe soudních exekutorů nebyla jednotná. S ohledem na uvedené a rovněž na základě požadavku exekučních soudů bylo v červenci 2023 vydáno Stanovisko ministerstva k bagatelním exekucím.
23. Žalovaný současně dodává, že Stanovisko ministerstva k bagatelním exekucím nepodává závazný výklad zákonných ustanovení, ke kterému je oprávněn pouze soud. Shrnuje nicméně právní názor žalovaného jakožto dohledového orgánu, který se s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu tímto právním názorem řídí při výkonu dohledové činnosti podle § 7 exekučního řádu, což je ostatně explicitně uvedeno i přímo v textu samotného Stanoviska ministerstva k bagatelním exekucím.
24. Žalovaný nezpochybňuje existenci pravomocných rozhodnutí. K tomuto nicméně zdůrazňuje, že žalobce byl o názoru žalovaného na problematiku týkající se zastavení exekucí vyrozuměn již dopisem ze dne 29. 11. 2022 a současně byl vyzván k respektování závěrů v něm uvedených. Žalobce však přes upozornění žalovaného v dopisu ze dne 29. 11. 2022 nadále postupoval v přímém rozporu s upozorněním a výzvou žalovaného k respektování právní úpravy obsažené v čl. IV bodu 18. až 24. přechodných ustanovení.
25. Žalovaný dále uvedl na podporu svého názoru několik soudních rozhodnutí (např. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2023, sp. zn. 17 Co 74/2023, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 3. 2023, č. j. 55 Co 80/2023-78, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2023, č. j. 53 Co 135/2023-165).
26. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

III.

Posouzení žaloby

27. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 soudního řádu správního), přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Jiné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
28. Žaloba je důvodná.
29. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalované Ministerstvo spravedlnosti dne 18. 9. 2023 zahájilo u žalobce výkon státního dohledu na jeho postupem v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 131 EX 446/12, 2131 EX 3814/12 a 131 EX 7398/12. V oznámení žalovaný uvedl:
- „Dle zjištění dohledového orgánu jste předmětné exekuce zastavil dle právní úpravy obsažené v čl. IV bodu 18. až 24. přechodných ustanovení zákona č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, věznění pozdějších předpisů, a některé další zákony (dále jen „přechodná ustanovení“) přestože pro takový postup nebyly splněny zákonné podmínky, jelikož exekuce byly vedeny pro vymožení příslušenství pohledávky ve výši přes 1500 Kč. Ze strany exekučního soudu Vám následně byla neoprávněně vyplacena náhrada nákladů exekuce ve výši 3 x 1 270,50 Kč, kterou exekučnímu soudu odmítáte vrátit.*
- Shora uvedený postup se jeví v rozporu se Stanoviskem Ministerstva spravedlnosti k neoprávněně požadované či neoprávněně vyplacené náhradě nákladů soudního exekutora při zastavování bagatelních exekucí dle zákona č. 286/2021 Sb., které bylo dne 28. 7. 2023 zveřejněno na webových stránkách <https://exekuce.justice.cz/metodicka-cinnost/> a je ke stažení zde.“*
30. Žalobce se k tomuto oznámení obsáhle vyjádřil s tím, že podle jeho právního názoru podle právního názoru byly v předmětných exekucích splněny všechny zákonné podmínky pro zastavení exekuce podle přechodných ustanovení exekučního řádu zavedených zákonem č. 286/2021 Sb. čl. IV, bod 18-24:
- 1) Usnesení o nařízení exekuce nabylo právní moci před více než 3 lety přede dnem nabytí účinnosti citovaného zákona.
 - 2) V řízení nebylo v posledních 3 letech před účinností zákona ničeho vymoženo.
 - 3) Oprávněný byl vyzván ke složení zálohy a tuto zálohu nesložil
 - 4) Pohledávka oprávněného nepřevyšuje částku 1500 Kč bez příslušenství.
31. Dále žalobce uvedl, že nesouhlasí s výkladem práva, jak jej prezentuje exekuční soud a jak v opakované korespondenci k věci naznačují zaměstnanci odboru dohledu a kárné agendy ministerstva, tedy že exekuce vedené toliko pro příslušenství pohledávek by neměly být podle přechodných ustanovení exekučního řádu zavedených zákonem č. 286/2021 Sb. čl. IV, bod 18-24 zastaveny. Rovněž odmítl názor žalovaného, že mu náhrada nákladů za

úkony spojené se zastavením exekuce měla být exekučním soudem vyplacena neoprávněně. Postup soudního exekutora tak nemůže být v rozporu se stanoviskem pana ministra publikovaným na stránce <https://exekuce.justice.cz/wp-content/uploads/2023/07/47-2023-ODKA-ORG-4-Priloha-2-5-4-3-47-2023-ODKA-ORG-4-1-Stanovisko-ministerstva-spravedlnosti-k-neopravnene-pozadovane-c-46.pdf> a není ani pochybením. Tato svá stanoviska žalobce ve vyjádření obsáhle a detailně vyargumentoval.

32. Žalovaný dne 9. 11. 2023 uložil žalobci výtku podle ust. § 7a exekučního řádu, když dospěl k závěru, že žalobce pochybil, když „... *usnesením ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 446/12-159, usnesením ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 3814/12-133 a usnesením ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 7398/12-116, rozhodl o zastavení exekucí vedených k vymození příslušenství pohledávky ve výši přes 1 500 Kč postupem dle čl. IV bodu 18. až 24. přechodných, ačkoliv pro tento postup nebyly splněny zákonem předvídané předpoklady, tj. nejednalo se o bagatelní pohledávky ve výši do 1 500 Kč.*

Exekučnímu soudu v této souvislosti odmítáte vrátit neoprávněně vyplacenou paušální náhradu nákladů dle čl. IV bodu 22. přechodných ustanovení ve výši 3 x 1 270,50 Kč vč. DPH, tedy jste porušil povinnosti stanovené v § 2 odst. 2 exekučního řádu, čl. 5 odst. 1 Pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů a současně je Váš postup v rozporu se Stanoviskem Ministerstva spravedlnosti k neoprávněně požadované či neoprávněně vyplacené náhradě nákladů soudního exekutora při zastavování bagatelních exekucí dle zákona č. 286/2021 Sb.“

33. K tomuto závěru žalovaný dospěl poté, kdy analyzoval usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2023, č. j. 35 Co 94/2023-156, kde soud koncipoval závěr, že „...*v případě, že je v exekučním řízení od počátku vymáháno jen příslušenství (bez současného uplatnění jistiny) překračující částku 1 500,- Kč uvedenou v bodě 18 Čl. IV zák. č. 286/2021 Sb., je toto příslušenství pohledávkou oprávněného převyšující částku 1 500,- Kč uvedenou v posledně uvedeném ustanovení, zastavení exekuce tedy nebylo na místě a soudnímu exekutorovi, který takovou exekuci nedůvodně zastavil (což však odvolací soud s ohledem na omezení rozsah odvolání již nemůže zpochybnit), náhrada nákladů exekučního řízení tedy nenáleží.*“
34. Tyto závěry podle žalovaného vyplývají rovněž z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2023, č. j. 53 Co 135/2023-165 (Vaše sp. zn. 131 EX 1535/12) a usnesení téhož soudu ze dne 6. 5. 2023, č. j. 54 Co 78/2023-181 (Vaše sp. zn. 131 EX 4839/13).
35. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
36. Podle ust. § 7 odst. 1 exekučního řádu *Státní dohled nad exekuční činností, nad činností exekutora podle § 74 odst. 1 písm. c) a § 76a, nad nakládáním se zvláštním účtem podle § 46 odst. 5 a § 75 odst. 2 a nad nakládáním s prostředky na zvláštním účtu vykonává Ministerstvo spravedlnosti (dále jen "ministerstvo"). Ministerstvo provádí státní dohled z vlastního podnětu nebo na základě písemných podnětů právnických nebo fyzických osob.*
37. Podle ust. § 7 odst. 2 exekučního řádu *Ministerstvo při výkonu státního dohledu prověřuje zákonnost postupu soudního exekutora, dodržování kancelářského řádu a plynulost a délku exekučního řízení.*
38. Podle ust. § 7a odst. 1 exekučního řádu *Drobné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora, drobné nedostatky v činnosti exekutorského kandidáta (dále jen „kandidát“) nebo exekutorského koncipienta (dále jen „koncipient“) nebo drobné poklesky v chování ministerstvo, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi písemně vytkne.*

39. Městský soud především konstatoval, že se nezabýval žalobními námitkami vymezenými v části IV. žaloby, ve které žalobce rozebíral smysl a účel ustanovení článku IV bodu 18. až 24 přechodných ustanovení zákona č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
40. Důvodem je zde skutečnost, že soudu v řízení o žalobě podle ust. § 65 a násl. soudního řádu správního nepřísluší provádět výklad ustanovení obecně závazných právních předpisů, které soud při svém rozhodování neaplikuje. Soud zde nemůže podávat rozbor a výklad ustanovení článku IV bodu 18. až 24 přechodných ustanovení zákona č. 286/2021 Sb., neboť není v postavení exekučního soudu. Pokud by na to soud přistoupil, konec konců by tak prováděl přezkum rozhodnutí jiných soudů, jmenovitě soudů exekučních, což mu však nenáleží.
41. Ze stejných důvodů se soud nemohl vypořádat s argumentací žalobce v části VI. bodu a) a ž c) žaloby, neboť to by opět znamenalo rozbor a výklad přechodných ustanovení zákona č. 286/2021 Sb., což soudu v aktuálním řízení nepřísluší.
42. Konečně totéž nutno konstatovat ohledně žalobních námitek v části VII. žaloby, kde se žalobce věnoval teleologickému, komparativnímu a jazykovému výkladu přechodných ustanovení zákona č. 286/2021 Sb.
43. Souhrnně uzavřeno, městský soud v aktuálně rozhodované věci nemohl provést přezkum žalobcova postupu v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 131 EX 446/12, 2131 EX 3814/12 a 131 EX 7398/12, a rozhodovat o tom, zda žalobce postupoval v souladu se zákonem nebo nikoliv, když exekuce v těchto věcech svými usneseními zastavil, a zda následně byl nebo nebyl oprávněn požadovat náhradu nákladů exekuce. Takovou působnost a pravomoc soud při rozhodování o žalobě podle ust. § 65 a násl. soudního řádu správního nemá a je proto vyloučeno, aby se zabýval výkladem přechodných ustanovení zákona č. 286/2021 Sb.
44. Soud se proto zabýval žalobními námitkami, jež byly vymezeny v části V. a v části VI. bodu d) a e) žaloby. Ty lze shrnout tak, že žalobce o zastavení exekuce ve věcech vedených pod sp. zn. 131 EX 446/12, 2131 EX 3814/12 a 131 EX 7398/12 rozhodl svými usneseními ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 446/12-159, ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 3814/12-133, a ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 7398/12-116, jež nabyla právní moci a jsou závazná, dále že žalovaný konstatoval věcnou nesprávnost těchto usnesení způsobem narušujícím dělbu moci a konečně že žalobce je trestán za svůj postup navzdory existenci pravomocných rozhodnutí, jež jsou legální a odůvodněná.
45. Městský soud konstatoval, že byť má žalovaný podle ust. § 7 odst. 2 exekučního řádu pravomoc prověřovat zákonnost postupu soudního exekutora, neznamená to, že je oprávněn autoritativně konstatovat případnou nesprávnost, resp. nezákonnost *rozhodnutí* soudního exekutora. To je přípustné jen formou soudního přezkumu.
46. Soudním exekutorem je podle exekučního řádu *fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil exekutorským úřadem.*
47. K výkonu exekutorského úřadu je pak soudnímu exekutorovi zákonem vymezena působnost - tedy okruh věcí, v nichž je činný - a současně je zákonem nadán pravomocí,

tedy je mu stanoven okruh úkonů, které v rámci realizace své působnosti může, resp. musí vykonávat.

48. Na rozhodnutí vydaná soudním exekutorem v rámci jeho působnosti a v mezích jeho pravomoci je tedy nutno nahlížet jako na rozhodnutí orgánu veřejné moci, a je nutno považovat je za správná a zákonná – a tedy zavazující jejich adresáty – dokud není předepsaným autoritativním způsobem stanoveno jinak.
49. Pokud tedy žalobce jako soudní exekutor rozhodl o zastavení exekucí ve věcech vedených jeho exekutorským úřadem pod sp. zn. 131 EX 446/12, 2131 EX 3814/12 a 131 EX 7398/12, pak je třeba mít za to, že nabyla-li jeho usnesení o zastavení řízení v těchto věcech právní moci, jsou věcně správná, zákonná a závazná pro všechny, jimž jsou adresována.
50. Současně je třeba uvést, že platné právní předpisy – exekuční řád, resp. občanský soudní řád – stanoví, jakým způsobem se lze domáhat přezkoumání či zrušení rozhodnutí vydaných exekutorem v exekučním řízení. Má-li tedy být autoritativně vyjádřeno, že konkrétní rozhodnutí soudního exekutora je věcně nesprávné či nezákonné, musí o tom být rozhodnuto v předepsaném řízení (typicky o tom rozhoduje soud na základě opravného prostředku).
51. Jinak vyjádřeno – o výkladu a aplikaci přechodných ustanovení zákona č. 286/2021 Sb. si rozhoduje každý soudní exekutor sám a jediným způsobem, jak jeho interpretaci korigovat, je právě přezkumná pravomoc instančně nadřízeného soudu.
52. Není-li v konkrétní věci uplatněn proti rozhodnutí exekutora opravný prostředek, pak je nutno takové rozhodnutí považovat za zákonné, správné a především závazné.
53. Z tohoto důvodu proto soud shledal, že napadené rozhodnutí o udělení výtky žalobci porušuje princip legality postupu, protože žalovaný ani v napadeném rozhodnutí, ani ve vyjádření k žalobě neuvedl nic o tom, že by žalobcova usnesení ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 446/12-159, ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 3814/12-133, a ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 7398/12-116, byl legálním způsobem zrušena či změněna z důvodu rozporu se zákonem nebo případně prohlášena za nicotná. Výtka tedy představuje zásah do rozhodovací sféry žalobce jako soudního exekutora v tom smyslu, že bez opory v zákoně zpochybňuje, resp. za nezákonná označuje jím vydaná rozhodnutí, aniž by prošla soudním přezkumem.
54. Současně je třeba konstatovat, že exekuční řád nedává žalovanému pravomoc k tomu, aby v rámci výkonu státního dohledu sám přezkoumával rozhodnutí vydaná soudními exekutory a závazně určoval, které z nich podle jeho názoru bylo vydáno v rozporu se zákonem.
55. S tím souvisí i další žalobní námitka poukazující na to, že žalovaný své rozhodnutí o uložení výtky založil jednostranně na závěrech, ke kterým dospěl Městský soud v Praze v usnesení ze dne 31. 5. 2023, č. j. 35 Co 94/2023-156.
56. Tuto námitku shledal soud rovněž důvodnou.
57. Sám žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl citát z tohoto usnesení, kde městský soud přiznává nejednotnost v rozhodování exekučních soudů, což je zřejmé z vyjádření, že u „... *odvolacího soudu zcela dominuje opačná judikatura, podle které ... náhrada nákladů exekučního řízení tedy nenáleží.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

58. Již z tohoto vyjádření je nepochybné, že v soudní praxi existovala v předmětné době nejednotnost, kdy některé exekuční soudy měly za to, že soudnímu exekutorovi v případě zastavení vymáhání jen příslušenství překračující částku 1500 Kč náhrada nákladů exekučního řízení náleží, zatímco jiné soudy za stejných okolností tuto náhradu exekutorovi odmítaly.
59. Jakkoliv nejednotnost při rozhodování soudů ve věcech téhož druhu je krajně nežádoucí jev, nelze ji překlenout tím, že žalovaný si sám rozhodne, která z judikatorních cest se mu jeví správnější, a tu bude prosazovat. Ke sjednocení judikatury slouží zcela jiné právní instrumenty, jež spočívají v rukou instančně nadřazených soudů, nikoliv žalovaného.
60. Za stavu, kdy sám žalovaný jednak věděl, že exekuční soudy v předmětných věcech rozhodují odlišně, resp. opačně, a jednak si byl vědom toho, že není v jeho pravomoci tuto rozpornost překlenout, nebyl podle názoru soudu oprávněn svévolně si „vybrat“, který z judikatorních směrů bude akceptovat a který naopak odmítne, a s odkazem na toto své stanovisko v podstatě soudní exekutory nutit respektovat jeho volbu, pokud nechtějí být za svůj právní názor postihováni, byť jen formou výtky.
61. Pro úplnost soud konstatuje, že na tom nic nemění ani existence Stanoviska ministerstva k bagatelním exekucím. Tento dokument mohl být pravděpodobně jistým vodítkem pro soudní exekutory v tom smyslu, že jim sděloval, jak žalovaný na věci nahlíží, ale zcela jistě je nijak nezavazoval. Nejednalo se ani o obecně závazný právní předpis, ani o výklad právního předpisu, který by byl pro exekutory závazný.
62. Soud tedy uzavřel své úvahy s tím, že nezkoumal to, zda žalobce rozhodl svými usneseními ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 446/12-159, ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 3814/12-133, a ze dne 29. 3. 2022, č. j. 131 EX 7398/12-116, o zastavení exekucí věcně správně a v souladu se zákonem, a tedy ani o tom, zda žalobce měl nebo neměl v těchto věcech nárok na náhradu exekučního řízení. Takový přezkum soudu v řízení o žalobě podle ust. § 65 a násl. soudního řádu správního nepřísluší.
63. Dospěl však k závěru, že z předmětných usnesení žalobcův nárok na náhradu nákladů vyplývá, a že nebyla-li tato usnesení zákonem stanoveným způsobem zrušena či změněna, nelze žalobci vytýkat, jestliže jedná v souladu s nimi.
64. Žalovaný pak není podle zákona nadán pravomocí přezkoumávat rozhodnutí vydaná žalobcem jakožto orgánem veřejné moci v exekučním řízení, resp. samostatně usuzovat na to, zda určité rozhodnutí exekutora je nebo není zákonné. Pokud si žalovaný takovou pravomoc přisvojil, jednal v rozporu se zákonem.
65. Jelikož žalovaný uložil žalobci výtku v souvislosti s jednáním, na které měl žalobce na základě pravomocného a vykonatelného rozhodnutí právo, porušil žalovaný napadeným rozhodnutím zákon.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

66. Městský soud v Praze tedy po přezkoumání věci dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně, a proto napadené rozhodnutí soud zrušil podle ust. § 78 odst. 1 soudního řádu správního, a věc vrátil podle ust. § 78 odst. 4 soudního řádu správního žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

67. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci úspěch a jeho náklady řízení sestávají jednak ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 3000 Kč a jednak z odměny advokátovi za dva úkony právní služby po 3100 Kč, a ze související náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, zvýšené o sazbu daně z přidané hodnoty. Náhradu v celkové výši 11 228 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce JUDr. Jana Válka, advokáta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. září 2024

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

